

Tvetydige reaksjoner på Niger-kuppet

EU fordømmer militærkuppet i Niger, mens Den afrikanske union (AU) kaster landet ut av organisasjonen.

Men folk i Niger virker fornøyde med at presidenten er styrtet.

Utenrikssjef Catherine Ashton sa fredag at EU er «dypt bekymret» over situasjonen i Niger etter at en gruppe militære ledere torsdag gjennomførte et stats-

kupp i det vestafrikanske landet. Fra AU kom det meldinger om at organisasjonen i går ville fordømme kuppet i Niger og suspendere landet fra organisasjonen. Men fra internasjonalt hold har det vært en påtagelig mangel på sympati med Nigers styrtede president Mamadou Tandja, skriver nyhetsbyrået DPA. For-dømmelser av kuppet har vært mildnet av kommentarer om at den maktgrådige presidenten har seg selv å takke

Også befolkningen i Niger støtter kuppmakerne, forteller en innbygger i Niamey.

– Folk er generelt glade for kuppet. Presidenten har seg selv å takke, mener han.

Normalisert. Juntaen, som kaller seg Øverste råd for gjenreisning av demokratiet (CSR) og ledes av militæroffiseren Salou Djibo, holdt fredag sitt første møte med tidligere ministre og høytstående tjenestemenn.

Tandjas regjering ble oppløst torsdag, og den avsatte presidenten skal bli holdt fanget utenfor hovedstaden. Kuppma-kerne satte også grunnloven i Niger til side og oppløste alle statlige institusjoner.

Væpnede soldater patroljerte gatene i Nigers hovedstad Niamey i går. Men situasjonen så ut til å normalisere seg raskt etter militærkuppet, og banker og butikker åpnet igjen som normalt. (NTB-Reuters-DPA)

Oberst Goukoye Abdul Karimou leser en uttalelse fra kuppmakerne. FOTO: REUTERS

Ord mot æresdrap

5000 kvinner blir drept av familien hvert år

Bli voldtatt. Ha ukjente numre på mobilen. Gå i for kort skjørt. Dette er eksempler på «vanære» som fører til at tusener av kvinner blir drept hvert år. Drapsmennene går ofte fri, eller får milde straffer.

Aftenpostens korrespondent JØRGEN LOHNE

– Viktige, positive endringer er kommet i Jordan, endringer vi foreløpig ikke har sett i noe annet arabisk land, sier kriminalreporter og forfatter Rana Hussein til Aftenposten. I 16 år har hun ført en uavbrutt kamp mot denne type forbrytelser, først i sitt hjemland, nå også internasjonalt.

Hussein gjør akkurat nå stor salgsuksess med sin bok *Mord i ærens navn* (Murder in the Name of Honour). Boken kom på engelsk i fjor høst og er nylig blitt utgitt også på arabisk. «Ranas arbeid er et vitnesbyrd om at pennen er mektigere enn sverdet», skriver den amerikanske skuespillerinnen og kvinneaktivisten Jane Fonda i forordet.

Køen var lang i bokhandelen Readers vest i Amman da forfatteren for noen uker siden møtte lesere som ville sikre seg et signert eksemplar. De aller fleste bokkundene var kvinner.

Ifølge FN blir hvert år cirka 5000 kvinner over hele verden drept av en gjerningsmann som påberoper seg familiens ære som motiv. I Jordan blir mellom 25 og 30 døtre,

Den jordanske journalisten Rana Hussein sin bok om æresdrap på kvinner vekker stor interesse i hjemlandet. Her signerer hun bøker i Amman. FOTO: JØRGEN LOHNE

søstre eller mødre tatt livet av. Flest slike drap registreres i det muslimske folkeflertallet, men Hussein påviser at også jenter og kvinner i den kristne minoriteten «dømmes» til døden av sin familie.

Tabu. Rana Hussein brøt et tabu da hun i 1994 skrev i The Jordan Times om 16 år gamle Kifaya som måtte dø fordi hennes storebror Mohammad hadde voldtatt henne.

«Dommere» var moren, onklene og brødrene, og «bøddel» var hennes bror Khalid. Han bandt henne til en stol og ba henne sitere vers fra Koranen før han hevet kniven.

Khalid gikk selv til politiet med det blodige drapsvåpenet. Naboer og familie gratulerte ham.

Drapsmannen ble behandlet som en helt i fengselet og ble løslatt etter fem år, to år før tiden. Politi, påtalemyndighet og domstol hadde tatt hensyn til at det dreide seg som et «æresdrap». Den gang var det en selvfølge at slike omstendigheter førte til mildere straff, men takket være blant andre Rana Hussein er det ikke lenger slik.

Rana Hussein

Jordansk journalist og forfatter, kjent for sin kamp mot æresdrap på kvinner.

Anerkjent internasjonalt med Reebok Human Rights Award, Human Rights Watch Award, MEDNEWS prize og Ida B. Wells pris for modig journalistikk.

Aftenposten fakta

Fremgang. – De siste tre-fire månedene har domstolene gitt menn hardere straffer for å ha drept kvinnelige slektninger, 10 og 15 års fengsel. Det er økende bevissthet i påtalemyndigheten, i politiet og blant dommere. Men det er først og fremst holdningene ute i samfunnet som må endres. Hardere straffer kan ikke få slutt på de såkalte æresdrapene, selv ikke dødsstraff, fastslår forfatteren.

– Ingen har rett til å ta en an-

nens liv, uansett hva som måtte ligge bak, sier Lama Haddadin som står i kø for å møte forfatteren. Hun mener den ungdomsgenerasjonen hun selv tilhører har lært mye av kampanjen som nå har pågått siden høsten 1994.

– Har noen du kjenner blitt utsatt for eller truet med drap for å ha vanæret familien?

– Også den som begår æresdrap er iblant et offer. Denne boken er svært viktig når det gjelder å få oppmerksomhet om miljøene dette skjer i, om rettsoppgjør og om lovtekstene som vi ikke i tilstrekkelig grad har klart å få endret, sier Jordans tidligere kulturminister Asma Khader, også i bohandelen for å sikre seg et eksemplar av den arabiske utgaven.

Kongens støtte – Vi har langt igjen. Men kongefamilien, regjeringen, det sivile samfunn, advokater, dommere og medier – mange spiller nå på lag, fremholder Rana Hussein. – Og alle er enige om at det var du som startet det hele.

– Vel, det får du få noen andre til å bekrefte, sier Rana Hussein og ler hjertelig.

jorgen.lohne@aftenposten.no

Russland skremt av Irans uranpolitikk

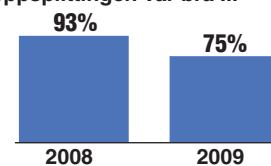
Russland er svært skremt og bekymret over at Iran unnlater å samarbeide med Det internasjonale atomenergi-byrået IAEA, sier utenriksminister **Sergej Lavrov**.

Den russiske tålmodigheten er i ferd med å bli svært tynslitt, advarer han. – Vi kan ikke akseptere at Iran nekter å samarbeide med IAEA, sa Lavrov fredag til radiostasjonen Moskvas Ekko. Russland har i en årrekke stått på Irans side i atomstriden. Blant annet har Russland insistert på at det ikke er noe som tyder på at iranerne er i ferd med å utvikle atomvåpen. Men de siste ukene har også russiske myndigheter uttrykt tvil om Irans hensikter. (NTB-Reuters)

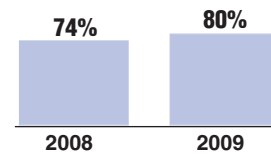
Angrer splittelse

Resultater fra en undersøkelse blant folk i Kosovo to år etter at de ble uavhengige fra Serbia:

Nesten 20 prosent færre kosovoalbanere – gruppen som ønsket uavhengighet – synes nå at oppsplittingen var bra ...

... og de fleste kosovoserbere mener fortsatt at uavhengighet var galt

© MCT/Bulls KILDER: Meningsmåling av 800 kosovoalbanere (feilmargin: +/- 4%) og 226 kosovoserbere (feilmargin: +/- 8%)

Partiskandale ruller videre

Skandalen om internt valgfusk i det konservative svenske regjeringspartiet Moderaterna ruller videre. To partiaktivister i Stockholm hopper av fra sine verv, og en tredje vurderer å gjøre det samme. Stockholms finansbyråd **Sten Nordin**, som representerer Moderaterna, fastslo i går at de tre har vært innblandet i skandalen. Sakens kjerne er at partimannen **Mats Rudin** av egen lomme har betalt medlemsavgift for nye medlemmer, for å sikre stemmer i partivalgene. (NTB-TT)

«Viktige, positive endringer er kommet i Jordan, endringer vi foreløpig ikke har sett i noe annet arabisk land»

Rana Hussein, kriminalreporter og forfatter